

اخبار، گزارشها و تحلیلها - ایران و تحولات عراق

اخبار کارگران و مزد بگیران ایران را در ایران نبرد بخوانید

شماره بعدی بولتن خبری ایران نبرد روز چهارشنبه 2 مهر منتشر می شود

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

پنجاه و هشتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل
پنجاه و هشتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل با سخنرانی «کوفی عنان» سه شنبه آینده به مدت دو هفته درمقرر سازمان ملل در «نیویورک» برگزار می شود.
در این نشست که در آن مهمترین مسایل جهانی از جمله تحولات عراق، فلسطین و خاورمیانه، افغانستان، مبارزه با تروریسم، نقش سازمان ملل در حل و فصل مناقشات بین المللی، نابرابری های اقتصادی جهان و شکاف میان کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته، ایدز و دیگر مسایل مهم سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جهان مورد بحث و تبادل نظر قرار می گیرد.
در اجلاس فوق دهها تن از روسای جمهوری و نخست وزیران و همچنین دهها تن از وزیران خارجه دیدگاه های کشورهای خود را درباره مسایل مهم بین المللی و منطقه ای ارایه خواهند داد.

ژنرال سابق وسلی کلارک رقیب بوش

بی بی سی - چهارشنبه 26 شهریور 1382 - 17 سپتامبر 2003

وسلی کلارک، ژنرال بازنشسته آمریکایی که نیت خود برای پیوستن به فرآیند انتخابات ریاست جمهوری آمریکا را روز چهارشنبه 17 سپتامبر اعلام کرد با توجه به صلاحیت های نظامی خود، جرج بوش را به چالش خواهد گرفت.
اما او همچنین می تواند به مخالفت پایدار و دائمی خود با جنگ عراق که اکنون به نقطه ضعف جرج بوش بدل شده است اشاره کند.
ژنرال سابق و رئیس ناتو در پی یک رشته سخنرانی ها و برنامه های تلویزیونی به عنوان یکی از بازیگران سیاسی آمریکا ظهور کرده است.
شبکه ای از وب سایت ها برای ترویج نامزدی او در انتخابات اولیه حزب دمکرات در اینترنت ظهور کرده است.
وسلی کلارک مانند بیل کلینتون، رئیس جمهور سابق آمریکا، در شهر لیتل راک در ایالت آرکانزا بزرگ شده با بورس تحصیلی روز در رشته فلسفه، سیاست و اقتصاد از دانشگاه آکسفورد فارغ التحصیل شده است.
اما او از قبل برای پیوستن به ارتش عزم جزم کرده بود. او از آکادمی نظامی "وست پوینت" به عنوان افسر ممتاز فارغ التحصیل شد و پس از آنکه واحد پیاده نظام او در جنگ ویتنام هدف آتشبار قرار گرفت نشان افتخار "پرپل هارت"، که به زخمی شدگان جنگ اعطا می شود را دریافت کرد.
پس از فعالیت در اواسط دهه 90 به عنوان یکی از برنامه ریزان ارتش آمریکا، نخستین فرماندهی عمده، یعنی "فرماندهی جنوبی آمریکا" در پاناما به وی واگذار شد.
فرمانده کل نیروهای ناتو
او سپس در سال 1997 به اروپا منتقل و به سمتی برگزیده شده که او را در کانون توجه عمومی قرار داد: فرمانده ارشد نیروهای متحد ناتو و فرمانده کل نیروهای آمریکایی در اروپا.
در آن زمان کشورهای غربی به خاطر استان آلبانیایی نشین کوزوو که توسط صرب های اداره می شد با اسلووادان میلسوویچ، رئیس جمهور یوگسلاوی رو در رو شده بودند.
پس از شکست دیپلماسی، ژنرال کلارک نخستین عملیات جنگی عمده ناتو را هدایت کرد و نیروهای صرب را از کوزوو بیرون راند و راه را برای ورود دولت بین المللی که هنوز آن را اداره می کند باز کرد.
او پیش از آن به خاطر رسیدگی به ابعاد نظامی مذاکرات دیتون که در سال 1995 به جنگ سه ساله بوسنی پایان داده بود، با مساله یوگسلاوی آشنایی پیدا کرده بود.
عبارات او در آغاز عملیات بمباران ناتو در سال 1998 بدعت گذار خط مشی سرسختانه ناتو در قبال میلسوویچ بود.
وی گفت: "ما با یورش های حساب شده به اختلال، تضعیف، تخریب و در نهایت در صورت عدم اطاعت پرزیدنت میلسوویچ از درخواست های جامعه بین المللی به نابودی نیروهای او، تشکیلات و حامیان دست خواهیم زد."
اختلاف با متحدین

با این حال عملیات نظامی به سرعت و قاطعیتی که امید می رفت انجام نشد و با شماری از خطاها، از جمله بمباران سفارت چین در بلغراد همراه بود. مشکلات دیگری نیز پدید آمد. تقاضای ژنرال کلارک برای استقرار هلیکوپترهای آپاچی به اصطکاک او با پنتاگون دامن زد. او همچنین با سر مایک جکسون، فرمانده بریتانیایی مشاجره ای داشت که شهره خاص و عام شد.

براساس گزارش ها فرمانده بریتانیایی ضمن رد درخواست آقای کلارک برای اعزام نیرو برای متوقف کردن نیروهای روسیه از تسخیر فرودگاه پریستینا به وی گفت: "من قصد ندارم به خاطر تو جنگ جهانی سوم را راه بیندازم."

با این حال ژنرال کلارک در ماه مارس سال 2000 به خاطر "انرژی بی پایانش" در دوره بمباران یوگسلاوی نشان شوالیه گری بریتانیا را دریافت کرد. او همچنین برترین نشان افتخار فرانسه (Legion d'Honneur) و در ماه اوت 2000 مدال ریاست جمهوری آزادی، مهم ترین نشان غیرنظامی در آمریکا را دریافت کرد.

روسای ناتو این مساله را که ژنرال کلارک به خاطر نحوه رسیدگی به مناقشه کوزوو زودتر از موعد مقرر از مقام خود مرخص شد را رد می کنند. با این حال گزارش هایی که می گوید شکاف بر سر هلیکوپترهای آپاچی به قیمت انفصال او از خدمت منجر شد هرگز ناپدید نشد. از ارتش به اقتصاد و سیاست

وسلی کلارک از زمان ترک ارتش در سال 2000 در زادگاهش یک شرکت مشاوره استراتژی برپا کرد و به یک بانک سرمایه گذاری پیوست.

او و همسرش "گرت" هنوز در لیتل راک زندگی می کنند.

اما او تفکر نظامی را رها نکرده است و در سال 2001 کتاب "دست زدن به جنگ های نوین: بوسنی، کوزوو و آینده درگیری های نظامی" را منتشر کرد.

به این ترتیب او برای مبارزات انتخاباتی که بر پرسش عراق متمرکز است در موقعیت خوبی قرار خواهد داشت، به خصوص اگر بی ثباتی در عراق گسترش یابد که موضع او را دایر بر مخالفت با حمله به عراق تقویت خواهد کرد.

او ماه گذشته به بی بی سی گفت که جنگ باعث هرج و مرج در عراق شده است و از تمایل آمریکا به جنگ با کشورها به منظور نابودی "تروریست ها" و نه مبارزه مستقیم با "تروریست ها" انتقاد کرد. اما سیاست های او در قبال مسائل داخلی آمریکا تا این حد روشن نیست.

او نیز مانند سایر نامزدهای حزب دمکرات از برنامه کاهش سنگین مالیاتی جمهوری خواهان انتقاد کرده است اما نگفته است کدام بخش از این برنامه ها را لغو خواهد کرد

اجلاس بانک جهانی و صندوق بین المللی پول در دوی

رادبو آلمان - چهارشنبه 26 شهریور 1382 - 17 سپتامبر 2003

اجلاس بانک جهانی و صندوق بین المللی پول از سه شنبه آینده ۲۳ تا چهارشنبه ۲۴ ماه سپتامبر سال جاری در دوی برگزار میشود. صندوق بین المللی پول و بانک جهانی نهاد های سازمان ملل هستند که ۱۴۸ کشور جهان در آن عضویت دارند. وظیفه این دوسازمان علاوه بر نظارت در نظام اقتصادی و سیستم بانکی در سطح جهان، مشاوره و اعطای اعتبارات به کشورهای عضو است. در اجلاس دوی در کنار رسیدگی به بحران مالی کشورهای برزیل و آرژانتین و تعیین هزینه های مالی برای مبارزه با تروریسم بین المللی اوضاع اقتصادی کشورهای خاور میانه و شمال آفریقا در دستور کار قراردارد.

کارشناسان این دو سازمان در آستانه اجلاس دوی از اینکه کشورهای این منطقه در دهه های اخیر نتوانسته اند به کاروان اقتصاد بین المللی ملحق شوند ابراز نگرانی کرده و مصرا خواستار اقدامات لازم در حل این مشکل شدند. طبق گزارش این دو سازمان رشد نا خالص ملی ۲۴ کشور منطقه خاور میانه و شمال آفریقا با سه ممیز يك در صد در دهه های نود میلادی حتی از در آمد نا خالص ملی کشورهای در حال رشد با چهار در صد در مدت مشابه کمتر بوده.

در حالیکه کشورهای این منطقه ۷/۷ درصد جمعیت صد کل جهان را بخود اختصاص داده اند اما با ۸۰۰ میلیارد دلار در تولید نا خالص جهانی تنها ۲/۵ درصد سهم هستند. از طرف دیگر سه چهارم منابع نفت خام جهان در این منطقه قرار دارد و ۱۲ کشور از ۲۴ کشور این منطقه دو سوم تولید نا خالص ملی خود را از صادرات نفت خام تامین میکنند. بعبارت دیگر اقتصاد آنها تا ۹۰٪ به تولید و صادرات نفت خام وابسته است. طبق نظراه کارشناسان این دو سازمان مشکل دیگرکه این کشورها با آن روبرو هستند، رشد سریع جمعیت در سده های اخیر است. هر سال سه تا سه و نیم درصد به جویندگان کار در این منطقه افزوده میشود. در حالیکه رقم بیکاری از پانزده در صد تجاوز میکند مشکل دیگر در اغلب این کشور ها اینستکه بین سی تا پنجاه و پنج در صد از تولیدات ملی در انحصار دولت است. با وجود تلاش بعضی از دولتها روند خصوصی سازی بکندی انجام میگردد و در بعضی موارد حتی متوقف شده است. کارشناسان این دو سازمان یکی از دلایل این عدم موفقیت را ترس دولتها از تبعات آن، یعنی افزایش بیکاران و نا آرامیها در میان مردم ارزیابی میکنند. در صورتیکه پیشبرد روند خصوصی سازی و جلب سرمایه های داخلی و خارجی از مهمترین عوامل بهینه کردن اوضاع اقتصادی محسوب میشود. رسیدن باین هدف مستلزم تامین امنیت سرمایه و سرمایه گذار، شفافیت تعرفه های گمرکی و

مالیاتی، مدرنیزه کردن سیستم بانکی و و تقلیل سهم دولت در بخش تولید است. اما کشور های خاور میانه و شمال افریقا در تلاش خود برای انتقال اقتصاد دولتی و یا نیمه دولتی به بخش خصوصی در سالهای اخیر موفق نبوده اند. بعلاوه دولتهای آنها اکثرا با بحران مشروعیت روبرو هستند و این معضل سایه سنگینی بر اقتصاد آنها انداخته است.

در مقدمه اجلاس بانک جهانی و صندوق بین المللی پول در دوی کشور های استقلال یافته اتحاد جماهیر شوروی سابق بعنوان صاحبان رای در روز بیستم سپتامبر در يك گردهمایی برای تبادل تجربیات خود در مبارزه با فقر شرکت میکنند.

برخی از رویدادهای مهم ایران

سخنرانی انتقادآمیز آیت الله منتظری در قم

حیم میور خبرنگار بی بی سی در تهران- چهارشنبه 26 شهریور 1382 - 17 سپتامبر 2003

آیت الله حسینعلی منتظری، روحانی ناراضی ایرانی که زمانی به عنوان جانشین آیت الله خمینی انتخاب شده بود پس از آزادی از حصر خانگی در اوایل سال جاری، روز چهارشنبه 17 سپتامبر، برای نخستین بار پس از شش سال در میان عموم مردم سخنرانی کرده است.

آیت الله منتظری در آغاز دوره تدریس علوم دینی در جمع صدها دانشجوی خود گفت که اکثریت مردم ایران از حاکمان فعلی خود ناراضی هستند و حکومت با خطر از دست دادن مشروعیت روبروست.

آیت الله منتظری که از سال 1997 به بعد در حبس خانگی به سر می برد بالاخره در ماه ژانویه امسال از حصر خارج شد.

اکنون به نظر می رسد وی علی رغم کهنسنت سنی (81 سال سن) و ناراحتی های جسمانی برای ایفای نقشی علنی تر تصمیم به شکستن مهر سکوت گرفته است.

وی قصد دارد تدریس دروس مذهبی را دوباره آغاز کند و کار خود را با سخنرانی برای حدود سیصد دانشجو که در خانه او در شهر قم تجمع کرده بودند آغاز کرد.

او از این فرصت برای دست زدن به حمله ای صریح به حاکمیت استفاده کرد.

او به دانشجویان گفت که اکثر مردم ایران اکنون از تشکیلات حاکم ناراضی هستند.

وی با اشاره به سخنان آیت الله خمینی که زمانی گفته بود مردم باید حاکمان خود را تعیین کنند، گفت باید در مورد این مساله رای گیری شود.

او همچنین به شدت از سرکوب روشنفکران آزاداندیش و سیاستمداران اصلاح طلب از سوی قوه تندروری قضاییه انتقاد کرد و اقدامات آن را غیراسلامی و مایه شرمساری خواند.

هرچند آیت الله منتظری خود یکی از نویسندگان قانون اساسی جمهوری اسلامی است، اما او اشتیاقی به دخالت دادن مذهب در امور سیاسی ندارد. همین عمده ترین علت بازداشت خانگی او پس از انتقاد از دخالت رهبر ایران، آیت الله خامنه ای در امور کشور بود.

آیت الله منتظری در سخنرانی خود استدلال کرد که حوزه های علمیه باید مستقل باشند نه این که با منابع دولتی فعالیت کنند.

همین بیان اعتقادات قلبی بود که باعث شد وی در سال 1989 از جانشینی آیت الله خمینی خلع شود. تصور می شود که مقامات جمهوری اسلامی تصمیم به رفع حصر خانگی وی گرفتند چون وحشت داشتند که او به هنگام حبس فوت کند و باعث جنجال شود.

با توجه به سخنرانی تازه آیت الله منتظری، شاید جمهوری اسلامی از تصمیم خود پشیمان شده باشد

مواضع رژیم و جناحهای آن در مورد مهمترین تحولات ایران

آیت الله هاشمی رفسنجانی در مصاحبه با شبکه تلویزیونی الجزیره : هیچکس نمی تواند مانع اراده ایران برای دستیابی به تکنولوژی هسته ای شود

روزنامه جمهوری اسلامی - پنجشنبه 27 شهریور 1382 - 18 سپتامبر 2003

بخش خبری : آیت الله هاشمی رفسنجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با شرکت در يك مصاحبه ، به سوالات مختلف خبرنگار تلویزیون الجزیره در مورد حمله آمریکا به عراق ، شهادت آیت الله حکیم ، تهدیدات اسرائیل ، فعالیت هسته ای ایران ، مذاکره با آمریکا ، انتخابات آتی ریاست جمهوری و... پاسخ گفت .

بر پایه این گزارش آقای هاشمی رفسنجانی ابتدا در مورد حمله آمریکا به عراق اظهار داشت : آمریکا علیرغم اشغال کشور عراق نمی تواند با قدرت نظامی این کشور را اداره کند زیرا حداقل در عصر کنونی چنین الگویی وجود ندارد.

وی گفت : آنچه مسلم است اینکه ما نمی خواهیم آمریکا در عراق بماند و منتظریم دنیا به این نتیجه برسد که باید اداره عراق به مردم این کشور واگذار شود و آنروز خواهید دید که ایران هم خیلی در صحنه خواهد بود و هر کمکی بتوانیم به عراق می کنیم .

وی گفت : اداره عراق نه تنها نباید بر عهده آمریکا باشد بلکه سازمان ملل نیز نباید متولای آن باشد زیرا قیم گذاری و سرپرستی ، متعلق به دوران قدیم استعماری است .

وي در مورد همكاري ايران و شوراي موقت انتقالی عراق گفت : اگر آمريكا بالاي سرآنها نبود همراهي با اين شورا قابل قبول بود ولي اينك همكاري كردن مشكل است .

وي شهادت آيت الله سيدمحمد باقر حكيم در نجف را فاجعه خواند و ابراز اميدواري كرد كه خلا وجودي ايشان منجر به نامني و حركتهاي تند و تشديد اختلافات در عراق نشود و وحدت مردم عراق پا برجا بماند. وي گفت : آمريكائيان و صهيونيست ها از حضور شخصيت متنفذ و مورد قبول مردم در صحنه عراق راضي نبودند. چرا كه آقاي حكيم مخالف حضور آمريكا در عراق بود و يك رهبر مطلوب براي اشغالگران به شمار نمي رفت و در مورد مسائل منطقه مثل ما تحليل مي كرد. وي تاكيد كرد كه در صورت ايجاد فضاي آزاد در عراق بطور قطع اسلام حاكم خواهد شد.

آقاي هاشمي رفسنجاني سپس در پاسخ به اين سوال كه آيا با توجه به حضور نيروهاي آمريكا در خليج فارس , عراق , افغانستان , آسياي ميانه و غيره ايران خطري را احساس مي كند اظهار داشت : ما فكر مي كنيم كه الان آمريكايي ها در محاصره ايران و ملتهاي منطقه هستند و اصلا هراسي هم نداريم بلكه بر عكس اين آمريكائي ها هستند كه خطر كرده اند و خود را در محيط پرخطري انداخته اند و بايد هراس داشته باشند.

وي گفت : آيا آمريكائي ها اكنون در افغانستان و يا عراق امنيت دارند آنها هم مي ترسند و هم احتياج به كمك دارند زيرا نيروهاي آمريكائي در خانه خودشان نيستند.

وي تصريح كرد : مردم منطقه حضور و سلطه آمريكا را نخواهند پذيرفت و در مورد مردم عراق نيز بايد بگويم كه آنها آمريكا را به جاي صدام نمي پذيرند.

آقاي هاشمي رفسنجاني در مورد تهديدات آمريكا عليه ايران اظهار داشت : ما به اين تهديدات عادت كرده ايم و سابقه انقلاب اين امر را بوضوح نشان مي دهد. آمريكا هر جا كه عملياتي عليه ما انجام داد , حتي در دوران جنگ تحميلي , جوابش را همانجا ديد و تصور مي كنم با تجربه اي كه در عراق و افغانستان نيز كسب كرده ديگر نمي آيد در جايي مثل ايران خودش را وارد صحنه بسيار خطرناكتر و سخت تري كند بهرحال ديوانگي قدرتمندان مستبد هميشه قابل توجه هست .

وي در مورد تهديدات اسرائيل عليه كشورمان گفت : اسرائيل اگر ديوانگي كند آنچهان ضربه اي از ايران خواهد خورد كه سالها فراموش نكند. وي گفت : تهديدات اسرئيلي ها نوعي جنگ رواني است .

وي در مورد سرنوشت فلسطين گفت : خوشبختانه مردم فلسطين تصميم گرفته اند حتي تا پاي جان براي احقاق حق خود بايستند و ادامه اين راه سرانجام آمريكا را روزي تسليم ملت مظلوم و بي پناه فلسطين مي كند.

وي در مورد هياهو آمريكا در مورد فعاليت هاي هسته اي ايران گفت : اين جوسازيها چيز جديدي نيست و آمريكائي ها بيخود سروصدا مي كنند. وي توضيح داد كه قبل از انقلاب قرار بود بيست نيروگاه اتمي در ايران ساخته شود و ميلياردها دلار هم براي سه نيروگاه در بوشهر و خوين هزينه شد و اكتشافات براي اورانيوم هم از قبل شروع شده بود , چرا آنموقع سروصدا نكردند در حاليكه اهداف ما از فعاليت هسته اي صلح آميز است .

وي خاطر نشان ساخت : آمريكائي ها نمي خواهند كه ايران اسلامي تكنولوجي هسته اي داشته باشد ولي ما بر عكس آنها مي خواهيم داشته باشيم و كسي هم نمي تواند جلوي ما را بگيرد.

وي در مورد خواست آمريكا براي گفتگو با ايران افزود : آمريكائي ها خيلي دلشان مي خواهد كه با ايران مذاكره كنند و ديديد كه در زمان روساي جمهور قبلي آمريكا آنها انجيل , كيك و مشاور عالي كاخ سفيد را روانه ايران كردند. ولي نظر شخصي من اينست كه آمريكا بايد علامت حسن نيتي از خود نشان دهد اما چنين علامتي مشاهده نشده است .

وي خاطر نشان ساخت : بنده هيچوقت كسي را تعيين نكرده ام كه با آمريكائي ها حرف بزند و اينگونه حرفها كاملا دروغ است .

آيت الله هاشمي رفسنجاني سپس دستگيري هادي سليمانپور سفير سابق ايران در آرژانتين توسط دولت انگليس را يك حركت سياسي به منظور اعمال فشار بر ايران توصيف كرد. وي گفت : تلاش ما اينستكه اين مساله بطور مسالمت آميز حل شود ولي اگر مشاهده كنيم منطقي پشت حركت انگليس و آرژانتين نيست طبعاً اقدامات لازم را انجام خواهيم داد.

رئيس مجمع تشخيص مصلحت نظام در مورد رابطه ايران و مصر گفت : من معتقدم به دليل شرايط جديد بايد رابطه با مصر فعال شود ولي در ايران كساني هم هستند كه هنوز تحت تاثير آثار منفي كمپ ديويد قرار دارند كه كمر جهاد عليه اسرائيل را شكست .

آقاي هاشمي رفسنجاني در پاسخ به سوال ديگر خبرنگار شبكه الجزيره در مورد بازگشت وي به پست رياست جمهوري گفت : انتخاب اوليه من اين است كه ديگر به كارهاي اجرائي بازنگردم و اعتقاد دارم كه جوانترها با افكار جديد بيانند و يك تحولي بوجود آورند.

وي در خاتمه در مورد حمايت مردم از انقلاب گفت : مردم ايران با انقلاب خود صميمي بوده و از آن حمايت مي كنند گر چه كساني هم هستند كه چيز ديگري مي خواهند و اين مساله از اول انقلاب هم وجود داشته است .

توريسم و سلاحهاي كشتار جمعي

رئيس مركز مطالعات امنيت بدون مرز : بازرسان آژانس بين المللي انرژي اتمي جاسوس هستند

روزنامه جمهوری اسلامی - پنجشنبه 27 شهریور 1382 - 18 سپتامبر 2003

رئیس مرکز مطالعات امنیت بدون مرز با ابراز تاسف از سکوت جامعه دانشگاهی ایران در قبال حق دستیابی به دانش هسته ای گفت: آمریکایی ها بعد از واقعه 11 سپتامبر، جنگ جهانی چهارم را دنبال می کنند.

به گزارش شبکه خبر دانشجو، دکتر حسن عباسی که در همایش «انرژی هسته ای، کاربردها و چالش ها» در دانشگاه تهران، سخنرانی می کرد، با اشاره به سخن «جیمزولسی» که صراحتاً گفته است «فضای جامعه جهانی، فضای جنگ جهانی چهارم است»، تصریح کرد: پیش بینی می کنم این جنگ، بعد از 11 سپتامبر تا 25 سال ادامه داشته باشد و در آن به 21 کشور از تمدن اسلامی و یک کشور باقیمانده از جنگ جهانی سوم (جنگ سرد) یعنی کره شمالی حمله نظامی شود. وی با اشاره به اینکه یکی از 22 کشور مورد نظر آمریکایی ها، ایران است تصریح کرد: سه خاصه اصلی جنگ جهانی چهارم که دولتمردان آمریکا پس از اشغال عراق آن را مطرح کردند، انهدام اسلام سیاسی، تغییر مرزهای جهان اسلام و فرسایش سرمایه اجتماعی جهان اسلام است. دکتر عباسی در باره فرسایش سرمایه اجتماعی جهان اسلام به عنوان یکی از سه خاصه اصلی جنگ جهانی چهارم توضیح داد: عادت تمدن غرب اشغال مناطق دیگران است که سرریز کشور خود را به کشورهای دیگر انتقال دهند ولی در حال حاضر این مسئله معکوس شده است و به گفته «هانتینگتون» طی 25 سال آینده، جهان اسلام با سرریز جمعیت خود، کشورهای غربی را اشغال می کند. وی افزود: مباحثی مبنی بر دنیای عاری از سلاح اتمی که در سطح دیپلماسی بین المللی مطرح می کنند کاملاً بی اساس است و نباید به آن توجه کرد چرا که اسرائیل در حال حاضر بیش از 380 کلاهک هسته ای و سه نیروگاه اتمی و آمریکا دو هزار کلاهک هسته ای و 100 نیروگاه اتمی در اختیار دارند. رئیس مرکز مطالعات بدون مرز با بیان اینکه تمامی بازرسان آژانس جاسوس هستند و فضای روانی کشور را برهم می ریزند، گفت: هم اکنون 20 ماهواره جاسوسی بالای سر کشور قرار دارد. وی افزود: متأسفانه با وجود تحولات پرشتاب جامعه جهانی و منازعات پیرامون کشورمان، دانشگاهیان ما به شدت، منفعل عمل می کنند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

بلیکس: جنگ علیه عراق توجیه ناپذیر بود

پنجشنبه 27 شهریور 1382 - 18 سپتامبر 2003

خبرگزاری فارس _ «هانس بلیکس»، رئیس پیشین بازرسان تسلیحاتی سازمان ملل امروز اظهار داشت جنگ آمریکا علیه عراق توجیه ناپذیر بود و واشنگتن و لندن اطلاعات سرویسهای جاسوسی را بیش از حد بزرگ جلوه دادند. به گزارش خبرگزاری فرانسه از لندن، وی که چند هفته پیش از جنگ، ریاست بازرسان تسلیحاتی سازمان ملل در عراق را به عهده داشت به این پرسش که آیا حمله 20 مارس به این کشور که منجر به سقوط رژیم صدام شد، قابل توجیه است، پاسخ منفی داد. هنگامی که از وی پرسیده شد آیا آمریکا و انگلیس جنگ علیه عراق را توجیه کردند، گفت: آنها اطلاعات را بزرگ جلوه دادند. انتهای پیام/.

آلمان برای آموزش نیروهای عراقی خارج از قطعنامه سازمان ملل اعلام آمادگی کرد

پنجشنبه 27 شهریور 1382 - 18 سپتامبر 2003

خبرگزاری فارس _ «گرهارد شرودر»، صدراعظم آلمان روز پنجشنبه طی مصاحبه ای اعلام کرد این کشور به منظور حل اختلافات خود با آمریکا در خصوص حمله به عراق، آماده کمک به آموزش پلیس و سربازان عراقی است. به گزارش خبرگزاری فرانسه از برلین، وی در مصاحبه با روزنامه اقتصادی «هاندلس بلات» اظهار داشت که این پیشنهاد خارج از هر قطعنامه سازمان ملل در خصوص بازسازی عراق پس از جنگ مطرح می شود. شرودر قرار است هفته آینده در حاشیه اجلاس عمومی سازمان ملل در نیویورک با جرج بوش، رئیس جمهوری آمریکا دیدار کند. این اولین دیدار رو در روی آنان پس از یک سال دعوای لفظی در خصوص حمله به عراق خواهد بود. هنگامی که از شرودر پرسیده شد آیا این پیشنهاد را در دیدار با بوش مطرح خواهد کرد، گفت: بله آلمان آماده کمک برای آموزش پلیس عراقی است. وی افزود: ارتش عراق نیز می تواند در دانشکده های نظامی ما آموزش ببیند و البته ما هزینه آن را می پردازیم؛ همان اقدامی که هنگام حضور در هر نقطه از دنیا انجام می دهیم. صدر اعظم آلمان اظهار داشت که آموزش این افراد می تواند در آلمان یا هرجای دیگری باشد اما ممکن است این کار در داخل عراق خطرناک باشد. انتهای پیام/.

پخش نوار منتسب به رئیس سابق حکومت عراق از يك شبکه تلویزیونی عربی: درخواست از مردم عراق برای کمک مالی به نیروی مقاومت

پیمان پژمان (دوبی)- رادیو فردا - پنجشنبه 27 شهریور 1382 - 18 سپتامبر 2003

تلویزیون العربیه نواری 14 دقیقه ای را که ظاهراً صدای صدام حسین، رئیس سابق حکومت است را پخش کرد که در آن وی مردم را به مقاومت علیه نیروهای ائتلاف فراخواند و از آنان خواست با جان و مال حملات خودشان را به نیروهای ائتلاف افزایش دهند. در این نوار صدام ضمن هشدار به کشورهای دیگر مبنی بر این که تابع سیاستهای آمریکا نباشند، از نیروهای ائتلاف خواست که بدون قید و شرط این عراق را ترک کنند، و آنها را تهدید کرد که شاهد خسارات وخیمی خواهند شد. گرچه نمی توان با اطمینان گفت که صدای نوار واقعا متعلق به صدام است، ولی مقامات مخابراتی آمریکا گفتند که صدا و تصویر نوارهای قبلی از خود صدام بوده است. صدای مزبور جرح بوش را به دروغگویی به مردم عراق متهم کرد تا با بهانه های ظاهری جنگ با عراق را شروع کند. سردبیر بخش خبری العربیه گفت شخصی در تماسی تلفنی با دفتر شبکه این تلویزیون، آدرسی را برای پیدا کردن نوار مذکور داد. از ماه آوریل تا به حال این هشتمین نواری است که از صدا یا تصویر صدام پخش شده است

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

هزینه های روبرویی با ایران

روزنامه شرق- پنجشنبه 27 شهریور 1382 - 18 سپتامبر 2003

ترجمه و گرداوی از مریم علائی راد: میه نظر می رسد که سیاست های جدید اعلام شده آمریکا پس از رخداد یازدهم سپتامبر يك بازنگری انتقادی جدی نسبت به سیاست های این کشور از مرحله آغاز جنگ سرد و پایان جنگ دوم جهانی تا زمان فروپاشی اتحاد شوروی است. در آن زمان آمریکا بر سیاست خارجی مبتنی بر گردهم آمدن جریان ها و نیروها با هدف محاصره کردن اتحاد شوروی و از بین بردن تاثیرات آن پای می فشرد. رویه ای که آن زمان به سیاست جنگ سرد معروف شد. حمایت و بسیج نیروهای بسیار عقب مانده در افغانستان که حتی پیش از ورود اتحاد شوروی به افغانستان، پوشش مذهبی مستور بودند تعبیر بسیار مناسبی بر ادعای فوق است. آمریکا زرادخانه و اردوگاه های آموزشی خود را به روی آن نیروها گشود و عملاً سی هزار (مجاهد) از ملیت های مختلف آموزش دیدند. از سوی دیگر، آمریکا همچنین درهای دانشگاه ها و مراکز مطالعاتی را برای بررسی آن گروه ها گشود و به هم پیمانان خود در کشورهای خلیج فارس و پاکستان نیز فشار آورد تا کشورهای یاد شده کمک های مالی را نه تنها برای مجاهدین افغان که برای گشودن باب داوطلب شدن عرب و غیرعرب از کران تا کران تحت پوشش تندروی مذهبی که بسیار جنجال برانگیز نیز بود، سرازیر کنند. بدین ترتیب سرشت فراخوان مذهبی در مساجد که تندروها بر آن سیطره داشتند، تغییر کرد، وعاظ مردم را به بیرون راندن (کفار) از دیار اسلام در مساجد و تکایا و برنامه های رادیو و تلویزیون فراخواندند و حتی در مواد درسی، روش سیاسی خشونت آمیز را تحت پوشش مذهبی و فراخوان های عجیب و غریب به نام اسلام تبلیغ کردند. این موج موجب شد که گروه های تندرو و خشونت طلب احساس کنند که واقعا در انجام کارهای ضدحقوق بشر مجاز هستند زیرا آنها دست به اعمالی زدند که واقعا با بند اعلامیه جهانی حقوق بشر در تضاد بود. ولی طولی نکشید که نتایج آن در افغانستان، و در عراق و تجاوز به کویت و رخدادهای یازدهم سپتامبر در خود ایالات متحده آمریکا آشکار شد. دولت راستگرای آمریکا که بیشتر به رتق و فتق امور در داخل توجه داشت و به وضعیت خارجی نمی پرداخت، در سیاست های خارجی روش جدیدی را در پیش گرفت. محور این سیاست بر اهمیت خاورمیانه در ثبات صلح در جهان که برای تثبیت وضعیت امنیتی و اقتصادی خود آمریکا نیز بسیار مهم است، تمرکز یافت. در پی اتخاذ این سیاست، آمریکا به جنگ با سازمان های تروریستی شرور همت گماشت و پس از اینکه تروریسم به قلب آمریکا رسید، شعار مبارزه با تروریسم و تروریست ها به محور سیاست این کشور بدل شد. لقب محور شرارت به ایران و تبلیغات فراوان برای جلب افکار عمومی آمریکا و سایر مردم جهان در مورد مقابله با هرگونه تندروی در قالب های مختلف از سوی آمریکا و سایر هم پیمانان آن، واکنش های مختلفی را در مورد شیوه برخورد با ایران در بین مقامات آمریکایی و سایر محققان و نظریه پردازان سیاسی برانگیخت. به گفته مقام های دولتی آمریکا، جری بحث در داخل دولت بوش در مورد ایران، اختلافی حتی عمیق تر از اختلاف نظر در میان اعضای دولت طی مباحثات پیش از جنگ با عراق پدید آورده است.

منزعه بر سر سیاست آمریکا در قبال ایران را در کل می توان به دو هدف تقسیم کرد؛ تغییر شیوه در برابر تغییر رژیم. صریح اللهجه ترین طرفداران برای تغییر رژیم در ایران همان نومحافظه کاران در موسسه تحقیقاتی وابسته به پنتاگون، کنگره و واشنگتن هستند همانان که موافق خاتمه دادن به حکومت صدام حسین بودند. این لابی متشکل از نومحافظه کاران نیز با يك مخالفت جدی از جانب وزارت امور خارجه، سیا، و این بار شورای امنیت ملی مواجه است. به گفته مقام های آمریکایی موافقان تغییر رژیم در ایران مایلند از آنچه به اعتقاد آنها يك دودستگی شدید داخلی است بهره برداری کنند و دوست دارند راهی برای حمایت آشکار یا پنهان از جنبشی که در حال جوانه زدن است در میان جوانان و زنان ایرانی بیابند. منازعه اعضای دولت بوش با یکدیگر روی برنامه هسته ای ایران، پیوندهای این کشور با گروه های تندرو، نقش تهران در عراق پس از جنگ، و موضع ایران در قبال صلح خاورمیانه متمرکز شده

است. اگر چه هیچ کدام از بازیگران جدی صحنه سیاست در آمریکا از يك جنگ فوري با ایران طرفداري نمی کنند، اما دولت واشنگتن براي آغاز اقدام هاي تهاجمي به منظور تضعيف يا رويارويي با رژیم ایران از سوي نوحافظه کاران تحت فشار فراينده اي قرار گرفته است. سناتور رسام براون بك (سناتور جمهوريخواه) از کانزاس نماینده طرز تفکر این گروه است. او از صدور حکم توسط کنگره به منظور برخورد با ایران جانبداري مي کند. درست به همان صورت که کنگره براي فشار وارد آوردن به منظور استقرار يك حکومت جديد در عراق، در اواخر دهه 90 عمل کرد.

برخي از نوحافظه کاران مانند راثول گرش، تحلیلگر سابق عضو سازمان سیا، حتي نظريه حمله پيشدستي جويانه نظامي عليه تاسيسات هسته اي ایران را در صورتي که تهران برنامه هاي خود را متوقف نسازد، مطرح ساخته اند. در کنار آنان، ائتلافي از سازمان هاي يهودي آمريکايي و هواداران رژیم صهيونيستي در کنگره و برخي مراکز پژوهشي راست آمريکايي و سلطنت طلبان ایراني هوادار رضا پهلوي، فرزند شاه معدوم ایران، فعاليت مي کنند. این ائتلاف معتقد است که سياست کاخ سفيد در قبال ایران تا این لحظه قاطع نبوده است. بنابراین، این سياست فرصت ظهور فعالان در بيرون از این چارچوب را فراهم ساخته است و اينک بحث هايي در درون دولت آمریکا به نفع نوحافظه کاران که از برخورد تند با ایران از طريق اعمال فشارهاي ديپلماتيک و حتي فعاليت زیرزميني جانبداري مي کنند در جريان است و هدف آن بهره برداري از نارضائتي در ميان نسل جوان تر ایران است. اما در مقابل مسئولان وزارت امور خارجه آمریکا معتقدند چنین تدابيري اعتبار جناح اصلاح طلب ميانه رو که خواهان بهينه سازي روابط با آمریکا هستند را مخدوش خواهد کرد. آنها اعتقاد به تداوم سياست قبلي يعني جلب همکاري با ایران به ويژه در زمينه مبارزه با القاعده دارند.

بررسی تفاوت دقیق تر دیدگاه ها

ادعاهای اعلام شده «بازهای پنتاگون» درباره برخورد شديد با ایران، موارد زیر را در برمي گيرد:
- ادعای سد شدن راه اصلاحات در داخل کشور، آشفته شدن اصلاح طلبان و سرکوب عناصر دموکرات در داخل جمهوري اسلامي و به گفته صريح تر آنان نقض حقوق بشر از سوي محافظه کاران.
- ادعای پناه دادن ایران به القاعده و کمک به اعضاي این گروه در جهت انجام حملات انتحاري در منطقه و فراتر از آن.

- ادعای سم پاشي ایران عليه حکومت ائتلافي در عراق و برانگیختن حملات عليه پرسنل آمريکايي و انگليسي در این کشور و اشتیاق براي برقرار ساختن نهايي يك حکومت اسلامي بنيادگرا در عراق.
- ادعای حمايت ایران از اقدامات عليه دولت کابل و ايجاد تسهیل در راه انجام حملات عليه سربازان سازمان ملل.

- ادعای حمايت مالي ایران از حماس و جهاد اسلامي به منظور تضعيف روند صلح بين اسرئيلي ها به فلسطینيان و خنثي کردن نقشه راه.
- ادعای ارسال سلاح از سوي ایران براي حزب الله و وادار ساختن سوریه به اجرائی تعهدات خود در قبال اتحاد این کشور با ایران.

- ادعای تلاش ایران در جهت توسعه سلاح هاي هسته اي.
واقعيت این است که با وجود درخواست هاي فراوان نوحافظه کاران در آمریکا براي تهاجم گسترده به ایران و تغيير رژیم این کشور، تعداد بسياري از سياستگذاران و کارشناسان و مطبوعات در آمریکا، درباره نتایج اتخاذ این سياست و شيوه تهاجمي و نظامي آن مواردی را مطرح کرده اند که به آنها اشاره مي شود. ایران با هرگونه خطري که متوجه حکومت شود با شديدترین وجه برخورد خواهد کرد. [...] تلاش

آمریکا براي سرنگوني حکومت ایران به نفع دشمنان آمریکا تمام مي شود. دشمنان آمریکا هرگونه نشانه اي از مداخله آمریکا براي برخورد با ایران را براي حفظ حکومت خود، مورد استفاده قرار خواهند داد و به بسیج نيروهاي خود مي پردازند. رهبران اپوزيسيون اعتبار ملي ندارند، مدعيان قدرت از رضا پهلوي گرفته تا مسعود رجوي، رقيب خونريزي براي رسيدن به حکومت خواهند بود. هر رژيمي که با حمايت آشکار ايالات متحده جايگزين شود، آلت دست امپرياليسم آمریکا خواهد شد و فاقد مشروعيت مردمی خواهد بود. ملت ایران [...] در دشمني و ضدیت با مداخله بيگانگان، با حاکمان اشتراک نظر دارند. بنابراین رژیم تحت حمايت آمریکا در ایران، هدف آسيب پذيري براي خشونت داخلي بعدي خواهد بود. گزینه سياست توليد سلاح هسته اي در ایران، صرف نظر از هر رژيمي که در این کشور روي کار

بياید، همچنان ادامه خواهد يافت. گزینه هسته اي از ديرباز از اهداف مطلوب ایران به حساب آمده است، این گزینه ابتدا در دهه 1970 توسط شاه دنبال شد و آن هنگامی بود که این سياست مورد تأييد آمریکا قرار داشت. سیا، وزارت امور خارجه، و تعدادی از کارشناسان مسائل سياسي، همچنين بعضي از مطبوعات آمريکايي دلايل عديده اي را براي نامطلوب خواندن هرگونه اقدام نظامي در مقطع فعلی عليه ایران برشمرده اند که به آنها اشاره مي کنيم.

اول: با توجه به روند بازسازي افغانستان و عراق که در نيمه راه خويش است، آمریکا هنوز خيلي کارها بايد در افغانستان و کارهايي به مراتب بيشتري در عراق انجام دهد، و دست زدن به اقدام نظامي عليه ایران، پرهزینه است. آنها مي گویند چرا بايد امکانات و جناح آمریکا را پراکنده کنيم و در نتیجه از قدرت و کارايي آنها بکاهيم و چرا بايد آمادگي هاي نه چندان کافي خويش را براي مقابله با ساير چالش ها به مخاطره اندازيم.

دو: با توجه به روند بازسازي افغانستان و عراق که در نيمه راه خويش است، آمریکا هنوز خيلي کارها بايد در افغانستان و کارهايي به مراتب بيشتري در عراق انجام دهد، و دست زدن به اقدام نظامي عليه ایران، پرهزینه است. آنها مي گویند چرا بايد امکانات و جناح آمریکا را پراکنده کنيم و در نتیجه از قدرت و کارايي آنها بکاهيم و چرا بايد آمادگي هاي نه چندان کافي خويش را براي مقابله با ساير چالش ها به مخاطره اندازيم.

دوم: بوش مبارزات انتخاباتي دوره دوم رياست جمهوري اش را در پيش دارد. 65 ميليون ايراني كه سابقه طولاني تري عليه خشم و نفرت از مهاجمان خارجي دارند اين موفقيت را به خطر مي اندازد. سوم: ناکامي در پيدا کردن تسليحات کشتار جمعي در عراق دولت بوش را نزد مردم آمريکا بي اعتبار کرده است. اين امر ممکن است حمايت آمريکايي از حمله به ايران را براساس همين توجيهات تضعيف نمايد.

چهارم: ماجراجويي نظامي آمريکا در ايران در اين برهه از زمان ممکن است تأثير ناخوشايندي بر ساير کشورهاي جهان اسلام به ويژه بر مذاکرات صلح اسرئيل و فلسطينيان باقي گذارد. ايران اگر چه عرب نيست اما کشوري مسلمان است. اشغال اين کشور توسط آمريکا باز هم احتمالاً به اعتماد اعراب نسبت به آمريکا، که بوش درصدد جلب آن است، لطمه وارد خواهد ساخت.

پنجم: [...] کارشناسان سياسي آمريکا متذکر مي شوند که خواسته معقول آمريکا از ايران عبارت از عدم حمايت از تروريسم، عدم توليد تسليحات تهديدآمیز و عدم خرابکاري در حرکت لرزان عراق به سوي دموکراسي، واداشتن رژيم ايران به پذيرش اين خواسته ها به ديپلماسي نيرومند نياز دارد. براي به کارگيري جوانان بيست ساله اي که بهترين اميد براي تحولي سازنده هستند، ديپلماسي عمومي نيرومندي نياز است. يك اقتصاد قوي مورد حمايت آمريکا حرکت به سوي دموکراسي در عراق همجوار، احتمالاً مي تواند اين جوانان را برانگيزد. يك قرارداد صلح تحت ميانجی گري آمريکاييان، فلسطيني ها و اسرئيلي ها ممکن است حتي مؤثر نیز واقع گردد. اين صاحبنظران مسائل سياسي در آمريکا معتقدند: رهبران ايران از قدرت نظامي آمريکا که در عراق به نمايش گذارده شده باخبر هستند، حضور اين قدرت در نزديکی اين کشور بر آنان تأثير مي گذارد تا به ديپلماسي پاسخ گویند.